

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto : \$6.00
Za pol leta : \$3.00
Za New York celo leto : \$7.00
Za inozemstvo celo leto : \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

NO. 279. — ŠTEV. 279.

NEW YORK, SATURDAY, NOVEMBER 28, 1925. — SOBOTA, 28. NOVEMBRA 1925.

TELEFON: CORTLANDT 2876

VOLUME XXXIII. — LETNIK XXXVII

ZA MIR V ANTRACITNI INDUSTRIJI

Prizadevanja za mir v premogovni industriji so razvidna, kljub zanikanjem. — Obe strani navidez vztrajata na svojem stališču, a javna objava bo izdana v nekako štirinajstih dneh. — Delodajalci bi radi dosegli uravnava brez posredovanja države in governerja Pinchota.

PHILADELPHIA, Pa., 27. novembra. — Tukaj je pričelo prevladovati mnenje, da so bili storjeni definitivni koraki za obnovljenje pogajanju med antracitnimi delodajalci in premogarji po seriji konferenc z voditelji, katere je priredil governer Pinchot.

Kot vse konference, katere je imel Pinchot z Lewisom, predsednikom United Mine Worker ter majorjem Inglisom, načelnikom mezdne komisije delodajalcev, je bila tudi konferenca, ki se je vršila včeraj zvečer v Harrisburgu, navidez brezuspešna. Lewis se je vrnil v svoj tukajšnji glavni stan z ugotovilom, da ne išče governer ničesar druga kot informacije. V istem smislu so se izazili tudi delodajalci.

Kljub temu pa se domneva, da je pričel zavzemati kak načrt akcije za konec stavke definitivno obliko in da bo vsled tega v teku naslednjih dveh tednov mogoča kaka definitivna objava. Zaenkrat ni nobene gotovosti, če bo governer sam direktno prizadet. Delodajalci, ki imajo že itak piko na Pinchota, bi imeli dosti rajše posla z osebo, ki ne zavzema nikakega oficijskega stališča. Znano pa je, da je governer prepričan, da se tiče antracitni problem predvsem Pennsylvanijski in da bo mogoče vsled tega prisiliti delodajalce k pogajanju in naj se še tako upirajo. V ta namen bi sklical posebno zakonodajo, uvedel oficijsko preiskavo, in povsem vrjetna posledica te preiskave bi bila regulacija industrije.

Najbolj bodrilni faktor je dejstvo, da sta pričeli obe strani razmišljati o možnosti uravnave. Obe povdarjata, da mora nasprotina odstopiti od svojega stališča, če se hoče skleniti dogovor. Vse to pa smatrajo v drugih krogih le za vojne govorice in ničesar drugega.

Major Inglis in Lewis sta se sestala v veži hotela v Harrisburgu. Glasi se, da je bilo to srečanje slučajno, a vendar sta govorila več kot pol ure.

Znano je, da so delodajalci kristalizirali svoje mnenje glede sprejemljivih pogojev in glede sprejemljivega načrta. Ta načrt določa, naj se vrnejo premogarji na delo na temelju mezdne lestvice, ki je bila v veljavi, ko so dne 1. septembra zapustili delo, in daj se nato komiteja obeh strani sestana, da se pogajata o novem kontraktu. Da premagajo ugovore proti arbitraciji, so delodajalci pripravljeni privoliti, da se pokliče tretjo stranko v slučaju, da bi se oba komiteja ne mogla sporazumeti. V takem slučaju pa naj bi bila arbitracija opnejena le na točke, glede katerih se komiteja nista mogla zediniti.

Delodajalci so prepričani, da bi bilo na ta način mogoče obnoviti proizvajanje premoga v najkrajšem času, na temelju kratkega obvestila, a če bi vztrajali premogarji pri stavki dokler bi ne bila dosežena uravnava, bi poteklo medtem več tednov, kar bi imelo seveda za posledico velike težkoče.

Boj prejšnjega kajzera za denar.

BERLIN, Nemčija, 27. nov. — Tekom prihodnjega tedna bo/zavzemal vso pozornost nemškega državnega zbora boj, katerega vojuje prejšnji nemški kajzer v družbi vseh ostalih nezaposlenih veličastev proti nemški državi.

Hohenzollernci, ki se bore za stotine tisoč zlatih mark in ohranitev svojih posesti v Nemčiji, so vedno bolj navdušeni, da izsili svoje zahteve, kljub splošni obutobnostni nemške dežele ter dejstvu, da so prosači po celi svetu, da se nudi nemškim sirotam in vdovam dovolji urane.

BOJ MED ŠKOTSKIMI ŠTUDENTI

Ko so se vršile volitve za rektorja Glasgow univerze na Škotskem, so se razdelili študenti v dve stranki, ki sta se začeli ob metavati z gnulimi jajci. Baje je bilo vrzenih nad 25.000 jaj, in par ton gnulega sadja. Ra ujet k sreči ni bil nihče.

Praznovanje Zahvalnega dne.

Predsednik Coolidge je na narodni praznik sestavljal govor, šel v cerkev ter pomagal uničiti dvajset funтов težkega purana.—Ameriški poslanik v Parizu je vodil ameriško kolonijo pri proslavi Zahvalnega dne.

WASHINGTON, D. C., 27. nov. — Predsednik in Mrs. Coolidge sta se udeležila službe božje v First Congregational Church. Župnik je seveda govoril o veliki prospetnosti, ki vladá v deželi ter rek, da morajo biti ljudje hyvaležni, da je sedanja administracija omogočila sedanjo "prosperitet".

Praznovanje Zahvalnega dne je bilo v Beli hiši priljubljeno tako kot v vsaki drugi povprečni ameriški hiši. Puran, ki je tehtal več kot dvajset funtov, je bil glavni del obeda, ki se je vršil ob sedmih zvečer.

Mr. in Mrs. Stearns sta bila edina gosta pri večerji. Mladi John Coolidge ni preživel Zahvalnega dne v hiši svojega očeta.

Predsednik je vstal ob običajni urri ter se nekaj časa izprehaja po ulicah glavnega mesta. Po zviku se je napotil v ekskluzivni urad, kjer je pričel sestavljati govor, katerega bo imel v Chicagu dne 7. decembra.

PARIZ, Francija, 27. novembra. Živ puran, simbol ameriškega družavale, se je izprehajal po bulvardi, vprši na navdušene ljudi, množice, obstoječe deloma iz Amerike, deloma pa iz Francov, ki so si radovedno ogledovali prizor.

Ameriški poslanik Myron Herrick je govoril v ameriški cerkvi. Glavna vsebina njegovega govora je bila:

— Pravilo, da je treba ljubiti svojega soseda tako kot samega sebe, se tiče ne le posameznikov, temveč tudi narodov.

Pariski nadškof, kardinal Dubois, je opravil posebno službo božje v katoliški cerkvi svete Magdalene.

Večina francoskih restavracij je postregla svojim ameriškim gostom s posebnim obedom vodniki Zahvalnega dne.

Cičerin se je posvetoval Briandom in Herriotom.

PARIZ, Francija 27. nov. — Ruski komisar za zunanje zadave, Jurij Cičerin, je dospel včeraj senkaj.

Tekom dneva je imel posvetovanja s francoskim zunanjim ministrom Briandom, predsednikom poslanske zbornice Herriotom, z Anatolom de Monzie ter številnimi drugimi politiki.

Proti večerni je odpotoval Cičerin na Rivjero, kjer namerava preživeti dva tedna.

Nenadna smrt siamskega kralja.

Siamski kralj je umrl, potem ko mu je rodila kraljica hčerko, mesto pričakovanega prestolonaslednika. — Domneva se, da je njegovo razočaranje pospešilo kncenec.

LONDON, Anglija 27. nov. — Domneva se, da je smrt siamskega kralja, Rama VI., deloma posledica dejstva, da mu je njegova žena, katera je vzel pred kratkim časom, rodila hčerk, mesto pričakovanega sina.

BANGKOK, Siam, 27. nov. — Rama VI., ki je bil zadnjih pet najst let kralj Siam, je umrl včeraj, en mesec potem, ko se je ločil od svoje žene ter vzel drugo v upanju, da bo mu rodila prestolonaslednika.

Rama VI., ki je bil star pet let, se je pred kratkim podvrgel operaciji v črevesju, oči, katere ni več okreval. Pred operacijo je trpel na akutni gastritis ali vnetju želodeka.

Rama VI., ki je bil star pet let, se je pred kratkim podvrgel operaciji v črevesju, oči, katere ni več okreval. Pred operacijo je trpel na akutni gastritis ali vnetju želodeka.

Rama VI., ki je bil star pet let, se je pred kratkim podvrgel operaciji v črevesju, oči, katere ni več okreval. Pred operacijo je trpel na akutni gastritis ali vnetju želodeka.

Rama VI., ki je bil star pet let, se je pred kratkim podvrgel operaciji v črevesju, oči, katere ni več okreval. Pred operacijo je trpel na akutni gastritis ali vnetju želodeka.

Rama VI., ki je bil star pet let, se je pred kratkim podvrgel operaciji v črevesju, oči, katere ni več okreval. Pred operacijo je trpel na akutni gastritis ali vnetju želodeka.

Rama VI., ki je bil star pet let, se je pred kratkim podvrgel operaciji v črevesju, oči, katere ni več okreval. Pred operacijo je trpel na akutni gastritis ali vnetju želodeka.

Rama VI., ki je bil star pet let, se je pred kratkim podvrgel operaciji v črevesju, oči, katere ni več okreval. Pred operacijo je trpel na akutni gastritis ali vnetju želodeka.

Rama VI., ki je bil star pet let, se je pred kratkim podvrgel operaciji v črevesju, oči, katere ni več okreval. Pred operacijo je trpel na akutni gastritis ali vnetju želodeka.

Rama VI., ki je bil star pet let, se je pred kratkim podvrgel operaciji v črevesju, oči, katere ni več okreval. Pred operacijo je trpel na akutni gastritis ali vnetju želodeka.

Rama VI., ki je bil star pet let, se je pred kratkim podvrgel operaciji v črevesju, oči, katere ni več okreval. Pred operacijo je trpel na akutni gastritis ali vnetju želodeka.

Rama VI., ki je bil star pet let, se je pred kratkim podvrgel operaciji v črevesju, oči, katere ni več okreval. Pred operacijo je trpel na akutni gastritis ali vnetju želodeka.

Rama VI., ki je bil star pet let, se je pred kratkim podvrgel operaciji v črevesju, oči, katere ni več okreval. Pred operacijo je trpel na akutni gastritis ali vnetju želodeka.

Rama VI., ki je bil star pet let, se je pred kratkim podvrgel operaciji v črevesju, oči, katere ni več okreval. Pred operacijo je trpel na akutni gastritis ali vnetju želodeka.

Rama VI., ki je bil star pet let, se je pred kratkim podvrgel operaciji v črevesju, oči, katere ni več okreval. Pred operacijo je trpel na akutni gastritis ali vnetju želodeka.

Rama VI., ki je bil star pet let, se je pred kratkim podvrgel operaciji v črevesju, oči, katere ni več okreval. Pred operacijo je trpel na akutni gastritis ali vnetju želodeka.

Rama VI., ki je bil star pet let, se je pred kratkim podvrgel operaciji v črevesju, oči, katere ni več okreval. Pred operacijo je trpel na akutni gastritis ali vnetju želodeka.

Rama VI., ki je bil star pet let, se je pred kratkim podvrgel operaciji v črevesju, oči, katere ni več okreval. Pred operacijo je trpel na akutni gastritis ali vnetju želodeka.

Rama VI., ki je bil star pet let, se je pred kratkim podvrgel operaciji v črevesju, oči, katere ni več okreval. Pred operacijo je trpel na akutni gastritis ali vnetju želodeka.

Rama VI., ki je bil star pet let, se je pred kratkim podvrgel operaciji v črevesju, oči, katere ni več okreval. Pred operacijo je trpel na akutni gastritis ali vnetju želodeka.

Rama VI., ki je bil star pet let, se je pred kratkim podvrgel operaciji v črevesju, oči, katere ni več okreval. Pred operacijo je trpel na akutni gastritis ali vnetju želodeka.

Rama VI., ki je bil star pet let, se je pred kratkim podvrgel operaciji v črevesju, oči, katere ni več okreval. Pred operacijo je trpel na akutni gastritis ali vnetju želodeka.

Rama VI., ki je bil star pet let, se je pred kratkim podvrgel operaciji v črevesju, oči, katere ni več okreval. Pred operacijo je trpel na akutni gastritis ali vnetju želodeka.

Rama VI., ki je bil star pet let, se je pred kratkim podvrgel operaciji v črevesju, oči, katere ni več okreval. Pred operacijo je trpel na akutni gastritis ali vnetju želodeka.

Rama VI., ki je bil star pet let, se je pred kratkim podvrgel operaciji v črevesju, oči, katere ni več okreval. Pred operacijo je trpel na akutni gastritis ali vnetju želodeka.

Rama VI., ki je bil star pet let, se je pred kratkim podvrgel operaciji v črevesju, oči, katere ni več okreval. Pred operacijo je trpel na akutni gastritis ali vnetju želodeka.

Rama VI., ki je bil star pet let, se je pred kratkim podvrgel operaciji v črevesju, oči, katere ni več okreval. Pred operacijo je trpel na akutni gastritis ali vnetju želodeka.

Rama VI., ki je bil star pet let, se je pred kratkim podvrgel operaciji v črevesju, oči, katere ni več okreval. Pred operacijo je trpel na akutni gastritis ali vnetju želodeka.

Rama VI., ki je bil star pet let, se je pred kratkim podvrgel operaciji v črevesju, oči, katere ni več okreval. Pred operacijo je trpel na akutni gastritis ali vnetju želodeka.

Rama VI., ki je bil star pet let, se je pred kratkim podvrgel operaciji v črevesju, oči, katere ni več okreval. Pred operacijo je trpel na akutni gastritis ali vnetju želodeka.

Rama VI., ki je bil star pet let, se je pred kratkim podvrgel operaciji v črevesju, oči, katere ni več okreval. Pred operacijo je trpel na akutni gastritis ali vnetju želodeka.

Rama VI., ki je bil star pet let, se je pred kratkim podvrgel operaciji v črevesju, oči, katere ni več okreval. Pred operacijo je trpel na akutni gastritis ali vnetju želodeka.

Rama VI., ki je bil star pet let, se je pred kratkim podvrgel operaciji v črevesju, oči, katere ni več okreval. Pred operacijo je trpel na akutni gastritis ali vnetju želodeka.

Rama VI., ki je bil star pet let, se je pred kratkim podvrgel operaciji v črevesju, oči, katere ni več okreval. Pred operacijo je trpel na akutni gastritis ali vnetju želodeka.

Rama VI., ki je bil star pet let, se je pred kratkim podvrgel operaciji v črevesju, oči, katere ni več okreval. Pred operacijo je trpel na akutni gastritis ali vnetju želodeka.

Rama VI., ki je bil star pet let, se je pred kratkim podvrgel operaciji v črevesju, oči, katere ni več okreval. Pred operacijo je trpel na akutni gastritis ali vnetju želodeka.

Rama VI., ki je bil star pet let, se je pred kratkim podvrgel operaciji v črevesju, oči, katere ni več okreval. Pred operacijo je trpel na akutni gastritis ali vnetju želodeka.</p

KORZARJI.

(Nadaljevanje.)

Zagabil je za uže, s katerim jejetina zvezana, in jo lastnoročno vleče za seboj, ko plane na orožno dvorišče, vihteč široko sabljo nad glavo.

Kakor malo časa je šlo s temi pomenci z izgubo, so se vendar sovražniki okoristili z njim. Vrata stolpa zevajo sedaj na stežaj. Ko planejo Flibusteci iz prvega kvartirja in se razlijejo po vsem dvorišču, jih sprejme iz stolpa dobro namerjena toča krogel, istočasno pa se zaleti nanje iz otvorjenih vrat četa branilev, nepriskakovano in z naglim sunkom. Se predno so mogli napadaleci odgovoriti na streljanje, je Tomaž v enem hipu izgubil več ljudi kot doslej pri vsem naskoku. Razvije se grozen boj mož proti možu.

Na pragu stolpnih duri se je pojavi plemič, starejši in ves v najlepši opravi ter oborožen do zob. Bil pa je očividno bolehen, kajti dva lakaja sta ga moralu prineseti, sedečega na obširnem stolcu. Vendar pa kljče z gromkim glasom in vzpodbuja svoje moštvo, ki se bira z obupnim naporon. Da niso Flibusteci takši junaki brez primere, tu pred stolpom bi se bil zlomil njih sunek in vsi bi bili našli v porazu svojo smrt.

Toda čim preide prvo presenečenje, so Tomaž in njegovi kmalu zopet na vrhu. V splošno pomešano borečo se množico strelic iz stolpovih lin ne morejo več meriti, da ne zadavajo lastnih ljudi. Rdečebardi in oni iz Dieppa in iz Olerona pa so že pri durih in kakor gluhi in slepi bijeo okrog sebe, da res razkoljeno špansko množico na dvoje. Pri durih se ustavijo. Mary Rackam, ki se je doslej bila bolj divje kot mnog možkar, pa prodre do starega plemiča in ga z besnim sunkom z mečem pribije na naslonjač. Plemič pa je bil gospod governed tegu mesta, Don Felipe Garcia sam, in ko pade on, izgube ostali ves pogrom. Mnogi pomečajo svoje orožje stran in začeno kričajo moledovati: — Milost, milost! — drugi pa pobegnijo sem ali tja, itečo prilike, da se reči.

Zmagoviti Flibusteci vdvo se daj v stolp. Mnogi dero kar po stopnjah do vrha, zavzamejo hato zgorja nadstropja, razbijajo vsa vratia in zapahia, pokoljejo vse branile in vse strelec pri linah ali kjerkoli druge. Prvi prispe na vrh Benečan Loredan, ki strga z droga na platformi kastilsko zastavo ter razvije na njenem mestu belo zastavo Flibustice, ki jo je v ta način prinesel seboj, vito okrog trebulja, in ko zagleda mložica zdolj to zastavo, izbruhne v zmagovit krik.

Nekateri Flibusteci pa se odecijo od večine ter preštejo zdrobljajo nadstropja, drugi se celo spuste v podzemne prostore. Povsod najdejo obokane hodnike, ki se krijo medsebojno, povsod odpirajo s sekiram z železom okovanima vratna in dveri, ter najdejo poniekod še skrite in z zajahi zavarane španske vojake ali meščanske brancove, ki se pa nič posebno junaško ne branijo in ki so kmalu ali poklani ali povezani. — Tako pada pologoma ves stolp v roke zmagovalcev in od vseh strani, iz vseh kotov se čuje le stok. Vsenakrog sledi prvtomu bojnemu kriku obopen klic po milosti.

Tomaž sam vlači še vedno svojo jetnico za seboj, dasi ga nekoliko ovira. Dospel je v prvo nadstropje in se tu ustavi, kakor da išče priliko za novo klanje. Nekako petdeset stopnic nad orožnim dvoriščem se odpira neka dvorava, kakor več za stopnice. Iz več pa vodijo druge dveri, očividno dohod v važne prostore. Jedva jih Tomaž zagleda, že plane proti njim.

S pestjo in rameni se upre v zavzoren vrata, ki se pa ne gamejo. Vrata so iz močne hrastovine in krepljene z železjem. — Tomaž odstopi za korak in se osira, kje bi našel kako železo ali dleto. Nič sličnega ni v blišini. Pač pa visi na steni nekaj trofej in med njimi več težkih mornarskih zekir. Ta trenutek prispeta

tudi oba črna sužnja, ki bi morala varovati Juana. Tomaž jima ukaze, da snameta in primeseta sekire, da se tudi sama oboroža z ajimi. Vsi štirje planejo proti težkim vratom, ki se sedaj razlete na drobne kosce. Ta hip skozi Tomaž skozi nje ter vleče zvezano Juana za seboj, vihteč svojo sekiro. Oba črnec pa za njim:

Za vratmi je ozka in globoka obana, v kje dnu sedi troje mož s piščalami in meči ter sijajno oblečenih. Čim zagleda Tomaž to trojico, mu postane z zagonetno, toda brezvomno gotovostjo v istem trenutku jasno, da so to oče, brat in ženina. . . Hu! Zgraza se nad njim, to je gotovo, in . . . toda naj ga ubije? Ne, ne, ne!

Tega ne more! Ne more!

Ne more. . . Premočan je, presiljen, preveč junaški. . . in prelep, ko leži sedaj v nezavesti, v svoji krvi, vendar znagelec nad tolkimi mrljic.

Kakor od strelje zadeta se sedaj Juana zruši pred njim na kolena, pred Tomažem, svojim gospodarjem, — in mu raztrga obliko, vso napolnjeno s krvjo, strga tudi last no oblike iz finega platna in prične povezovati pet globokih ran. . .

ČETRTA KNJIGA

Kralj.

I.

Pet mesecev je že minilo, kar je Tomaž s svojimi Flibustecimi zavzel Ciudad Real na Novi Granadi. Kar se nekega lepega večera pojavi na Tortugi Louis Guepole, nekoč poročnik na "Lepi podlasici", takrat, ko še Tomaž sam ni bil niti več kot kapeten te fregate, in Guenole vodi sedaj docela novo fregat, ko je prijadrala iz Saint Malo na Tortugo, kjer sedaj stoji sidro.

Čim zrožila sidro na dno, naperi Louis Guepole poln tesnobnega priskakovanja svoj daljnogled na "Lepo podlasico", ki se tamle ziblje na valovih, in je res se vse v najlepšem redu na tem krovu, ki ga je pred tolikim časom zapustil, ko je ladja bila gola in razpravljen?

Potem se pa Louis radošno zavedi. Da, "Lepa podlasica" je res še na starem mestu, zasidrana je in izgleda, da je v najlepšem redu. Jambori so novi, trebuje je sveže prebarvan. Z zadnjega kastelelapola z mogočnega droga velikanske maloneške zastava iz najboljšega blaga. Pa to še ni vse! Gori na vrhu velikega jambora se sveti še drugo krasno znamenje, sicer prav čudovito znamenje. — Ludvik razločuje široko rdeče pole, krvavo korak škrat, 'srednjega pa je nekova žival, kozel ali ovea kali, ki je pa z zlatom izvezena!

Kaj pa to pomeni? — se vpraša Louis Guepole in izboli oči. Trenutek pozneje pa zmigne z rameni. Kaj to pomeni, bo že slikal, saj se itak takoj poda k Tomažu. — Colin! — ukaže.

In še predno se javi Ludvik pri kraljevem namestniku za Tortugo, gospodu de Ogeronu, kakor je to navada in korak zahteva etike, se odpravlja na čoln, da pozdravi svojega starega prijatelja in kapitana Tomaža.

Tomaž zapusti moči, opoteka se pričenja, e se mu temni in že se Španec pripravlja, da izpadet in mu predre sreči z rapirjem, ko se Juana znowa grozno in rezko zareže. Tudi sedaj se Tomaž zopet vzpone, kakor ranjen plemenit konj ki ga zadnjikrat vzpostavil s sunkom ostrog, in zaman sun Španec. Njegovo železo ne odori stravoritemu zadnjemu Tomažu.

Tomaž Trublet, imenovan Jagne, pričakuje ta poset na krovu svoje ladje in kar menea same nestrnosti. Že oddaleč je opazil prihod nekdanjega svojega prvega poročnika, in sreču mu vzpremenil, kajti bratska ljubezen ga veže z njim. Čim spleza Ludvik po pleteni lestvi na krov, mu Tomaž strša in stiska roko najprisrtenejše ga objema in poljuje.

Končno pa prične vzlizati. —

Saj pa tudi ima dovolj povoda za to! Tomaž, kakor izgleda sedaj pri svodenju, ni več oni Tomaž od nekaj. Od glave do petja je ves izpremenjen. Nosí se kakor plemič iz stare rodbine. Klobuk je trikrat galoniran in velikansko rdeče pero vijra in njega. Odet je v obliko iz modrega baržuna, vso izvezeno in obrobljeno s pravim zlatom. Ta oblika mu pada v širokih gubah do koljen. Za Tomažem pa stojita, kakor krons vsemu stojaju, dva sužnja, mestiča, oblečena kot lakaja. Oba sledita Tomažu na vsak korak kakor senca. Odprtih ust stvari Ludvik v svojega nekdanjega kapitana. Prve besede, ki se jih v svojem presenečenju domisliti, so: — Oj, brate Tomaže, tako si 'lep, kakor velikonočna nedelja!

(Dalej prileganje.)

TEMELJ ZA NOVO KATEDRALO

Slika nam kaže protestantovskega škofa Manninga, ko blagoslovil temeljni kamn na novo katedralo, katero bodo zgradili v New Yorku. Katedrala bo veljala petnajst milijonov dolarjev.

V DOLINI SMRTI

Sredi doljnega in neraziskanega področja v notranjosti Brazilije, ki se razprostira med rekama Rio Roosewelt in Rio Paraguay, leži dolina, ki ima mračno ime "Dolina smrti". To ime nosi zato, ker se tisti, ki so se drznili prodreti v te kraje, nikdar več niso vrnili domov, ker so izginili brez sledu in glasu. . . Tudi reka, ki teče po tej dolini, se imenuje Reka smrti.

Po vsem tem ozemljju prebivajo divjaki indijanska plemena, ki so se umaknili semkaj pred prodiranjo civilizacijo. Med temi Indijani so najkrvoločnejši Chervanti. Gorje belokožen, ki zaide med nje! On postane gotovo žrtve dva in pol metra dolgih puščic, omičenih v strašen stup; že majhna rana od take puščice je absolutno smrtna. Ujetim belokožem odsekajo Chervanti glavo, ki jo najprej izsušujo s tem, da jo zakopljejo v vroči pese, potem pa jo vso popobarajo s pisanimi harvami in ji zatakejo nekake umetne oči. Te lobanje so bojne trofeje, ki jih hranijo v posebnih kočah. —

Nedavno tega je neki Anglež po imenu Francis Gow Smith zvez tovarisi napravil ekspedicijo v deželo teh divjakov. Vendar se je moral že na pol pota vrniti. Sklemil pa je za trdno, da napravi prihodnje leto tjakaj novo ekspedicijo, od katere si obeta boljši uspehov.

Smith pripoveduje, da so kraji, ki jih je raziskal, brez dvoma silno bogati zlata in diamantov. — Vegetacija je nepopolna, bujna in raznoljčna. Tudi bogata je ta dežela na drugih, manj razveseljivih stvareh: strupeni golazni in divjih zverinah. S tem, da je Smith obdaroval Indijance s tobakom in sladkorjem, Indijanke pa razveselil z zelenimi srajcami, se mu je posrečilo pridobiti si njihovo prijateljstvo. No, zaupati pa jim vseeno ni smel mnogo, posebno ponoči ne, ker je "vojni svet" zboroval noč in dan in je utegnil priti do kakega, za belokože neprijetnega skelepa. Zato je Smith ponoči previdno ostopal na svoji barki, čeprav mu je tam pretela nevarnost od strupenih vodnih kač, ki jih tam kar mrugoli in napadejo človeka tudi v čolnu.

Dolžnost mo veže, da se vsem javno zahvalim, kateri so mi pomagali pri delu, na polju, ob spravljanju mrtve in košnje v pri drugih moških delih, katerih ne zmore ženska roka. Hvala onim, kateri so mi dali denarno pomoč in kateri so mi darovali obliko za otroke. Najlepšo zahvalo izrekam članom družine Jacob Tomshe, kateri so mi veliko pomagali brezplačno. Bog vam plačaj vaš trud stotero. Nadalje izrekam posebno zahvalo Ignaciu Polinsku iz Pat., kot znanec mojega pokojnega soprog, za dar, sveto 10 dolarjev. Hvala tudi mojemu bratanu Francetu Vorker iz Buenos Aires, Argentina, za dar 5 dolarjev. Imena vseh darovalcev ne morem omenjati. Sprejmite za dobro. Hvala stotera vsem!

Hvala tudi Glas Narodu, ki mi je odstopil pol letno naročino. Bog naj vam vsem dobrotnikom stotero poplača, kar ste naredili dobrega v pomoč družini brez boste gospodarja.

Mrs. Volbenk Omejc, vdova Erma, Juliana, Johnie in Johanna, otroci. Jacob Vorker, 78-letni žene strile Valley, Wash., 19. nov. 1925.

MORICA PRED SODIŠČEM

Citatelji se najbrž še spominjajo, da se je pripetil letos o binkoštnih praznikih v Liebhartstalu poleg Dunaja zverinski umor. — Pritlikavec, pohabljeni zlatarski delavec Jožef Meisinger in njegov tovaris Engelbert Baar sta izvabila delavko Adelo Schulzovo v Liebhartstalu ter sta jo zadavila na nekem travniku.

Otočnica očita Meisingerju, da je on zasnoval zločin ter nagovarjal Baara, da mu pomaga pri tem nečloveškem dejanju. Schulzova je namečljivkovala z obema delavcem, z Meisingerjem in Baarom. Oba pa sta bila nanjo jezna, ker se je pečala tudi z drugimi moškimi. Bila sta silno ljubosunja na njem in sta nepresto kovala maščevalne načrte proti njiju. — Meisinger je hotel Schulzovo najprej vzeti za ženo ter jo vpraviti ga hoče za moža. Dekle pa je prosilca zavrnili in takrat se je v pritlikavčevih možganih rodila misel po osveti.

Bilo je na binkoštno nedeljo popoldne. Meisinger je odšel z doma ter se slučajno srešel z Baarom. Slednji ga je opozoril, da je sedaj najlepša prilika, ko se lahko sestaneta z Adelo ter izvrši svoj napake. Meisinger pa se je ustrašil, da se mu ne bi deklo zoperstavljalo. Njegovi bojazni je napravil konec Baar, da je dejal, da mu bo v tem slučaju pomagal ter Schulzovo kratkomo zadavil. Tako se je pozneje tudi zgodilo. Adela je prišla in vsi trije so se napotili v Liebhartstal, kjer so posledi v travo ter se zasečeli pomenkovati. Meisinger in Baar sta si dajala tajna znamenja in na Bararovem opozorilo, da je vse pripravljeno, se je vrgel Meisinger na dekleta, zatril ga in obenem daviti. — To je trajalo delj časa, in ker je bil priskočil Baar na pomoč ter je nadaljeval Meisingerjevo delo. — Kmalu je bila žrtev mrtva. Morila sta v pozni urah zbežala nazaj proti Dunaju ter pustila žrtev ležati na travniku.

Prišel pa je mimo avtomobil. — Načrte, ki so v tem slučaju pojavile se morata zagovarjati radi zločina umora in onesnaženja mrtvega trupla. Razprava še ni končana.

Proti bolečinam

v hrbitu, straneh, kolikih in prsih, na otekline in krče rabite

Severa's Gothardol.

Hišni liniment za razaznjo zunaj ki hitro prežene revmatične in nevražične bolečine.

Cena 20 in 60 centov.

Zahtevajte najprej pri lekarju.

W.F. SEVERA & CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Sofer je videl, da leži mlada ženska na travniku. Ustavl je, izstrelil še par korakov do cestne ograde in stopil bliže ter opazil, da je ženska mrtva. Hitro je obvestil o tem policijo, ki je prišla in sestavila zapisnik. Kmalu nato je bil Meisinger pod klujevem in po njegovem zaslisanju je prišel v zapor tudi Baar.

Obtoženca se morata zagovarjati radi zločina umora in onesnaženja mrtvega trupla. Razprava še ni končana.

Nevarna igraca.

V dalmatinskih Jesepicah se je te dni devetletni Ante Klarič igral z dvanaestletnim Marinom Nazorom ter ga smrtno zadel z revolverjem. Nazor je bil v brezupnem stanju prepeljan v bolnico, kjer je kmalu nato umrl. Oblast je zaplenila revolver, proti staršem, ki so dali otrokom nevarno igraco, pa uvelia kazensko preiskavo.

POZOR ROJAKI!

Naš potovni zastopnik Mr. JOHN ZUST bo obiskal rojake po nekaterih naseljih v Pensylvaniji. Kdo hoče obnoviti načinino, lahko to pri njem storiti.

Uprava "Glas Naroda".

Popolnoma varno naložite denar v

LJUBLJANSKO POSOJILNICO

V Ljubljani, Mestni trg štev. 6, Jugoslavija

Hranilne vloge na knjižice in na tekoči račun obrestuje najbolje.

GOSPODAR PLAVŽEV.

Francoski spisal Georges Ohnet.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

27

(Nadaljevanje.)

Ob pogledu na baronico pa ni poznalo veselje gospodične Moulinet navidez nikakih meja več. Ni pa si držnila istotako objeti baronice. Te majhne roke so jo preveč pogost pobile na tla in vsled tega si ni držnila poskusiti Janevno isto pustolovstvo. Ta divja, vihrlava Sofija je bila pač zmožna osramotiti jo pred očimi vseh, prušiti s težavo zgrajeno poslopje njenih načrtov ter z enim zamahom raztrgati vse nitke intrig. Pametna Athenais se je vsled tega zadovoljila s tem, da je baronica močno stisnila roko.

To je bila danes začelo dvojna sreča! Tako, ta draga d'Hennecourt je tudi navzoča! Ker ni bila povabljeni na poroko baronice, se je delala kot da ne ve ničesar o tem ter s tem prisili baronico, da jo je predstavila baronu, kar ji je zopet nudilo priliko za mično frazo, s katero je čestital baronu k tako izvrstni življenjski družici.

Na bojnem potjnu, posejanim s tako številnimi ovirami ter pastmi se je gospodična Moulinet spremno kretala, paralizirala s svojo držnostjo moč nasprotuje ter presenetila svojega očeta s prisotnostjo svojega duha, ki je priala o njeni visoki inteligenci. Baronice in Claire se je zdela Athenais sedaj neizmerno bolj nevarna sovražnica kot sta domnevali dosedaj. Mlada deklica se je v zadnjih dveh letih razvila na naravnost presenetljiv način. Postala je naravnost lepa. Rasti je bila sicer majhna in magnijena je bila k dejelosti, a to je ni kazilo. Na prvi pogled je napravila odločno ugoden utis.

Papa Moulinet je od same radosti močal. Priznal si je, da je njegova hčerka res višje bitje in da je rojena, da postane vojvodnica. V preobliki občudovanja se ga je lotilo globoko ganutje in mislil si je, kako bi bila njegova rančka vzradosčena in presenečena nad Athenais, če bi doživelata prizor. Ta zakonsko spomin je privabil solze v oči prejšnjega trgovskega sodnika in moral je potegniti iz čepa svoj veliki robec ter se bučno usekniti. Uničeoč pogled iz oči hčerka pa ga je hitro zoper spravil k spoznanju položaja in razumel je, da mora v svetu, v katerem se je nahajal sedaj, obvladati sebe in svoja čustva.

Moulinet se je nato priklonil pred markizo ter prial:

— Gospodična de Beaulieu in madama, — pri tem je pokazal na baronico, — sta bili sošolki moje hčerke v Sacre-Couer. Vedno sem bil ponosen na to in sem danes bolj kot kdaj poprej, da sem dal vzgojiti svojo hčerko v tem zavodu, ki je pač najboljši v Parizu. Mlade deklice dobe tam sijajno vzgojo ter sklenejo nato zelo koristne zvezne.

Markiza se je smehljala ter motriča medtem gospoda Molinet od nog do glave.

— To sem zapazila, — je rekla z ironičnim povidarkom, katerega pa industrije nai razumel, ki pa ni ostal brez učinka na Athenais.

— Kar se tiče mene, — je nadaljeval gospod Moulinet, — sem zelo gnijen, gospa markiza, vspričo velike prijaznosti, ki ste mi jo storili, ko ste dovolili, da vam izročim svoje spoštovanje. To sem bil dolžan storiti kot novodošli v tej provinci, v kateri sem kupil posestvo...

Markiza je izmenjala z notarjem pogled sporazuma.

— Gospodko posestvo, — je nadaljeval Moulinet, ki je postal zmeden vseh pogleda, ki sta ga izmenjala markiza in notar. — To je Varenne, ki je prej pripadalo družini d'Estrelles. Meni ni bilo dobro za to posestvo, a moja hčerka, ki je zelo razumna, me je prepričala, da je pri takem velikem premoženju neobhodno potrebno imeti tudi posestvo na deželi. Lahko mi verujete, gospa markiza, da sem v političnem oziru liberalen, in da držim glede družabnih stikov z aristokracijo.

Pri teh besedah je osvignil gospod Moulinet vse navzoče s hitrim pogledom.

Globoko presenečenje vspričo monumentalne neumnosti prejšnjega trgovskega sodnika se je lotilo vseh navzočih in Athenais, uničena od tega spoznanja, je omahuila v naslonjanje.

Markiza je pokazala ob tej priliki fini takt ženske iz velike hiše ter zastro nesramnost resnično velike dame.

Ni sicer hotela, da bi Moulinet zapazil, kako malo mu je načljenjena, a se vendar ni mogla odreči zadovoljstvu, da mu napravi par finih psov. Vsled tega je pričela igrati komedio, ki je bila mična za one, ki so jo razumeli.

Vrijemite mi, gospod, — je rekla Moulinet, — da sem zelo gnijena vspričo čustev, katerim ste dali izraza s prav toliko skromnostjo kot neprisilenostjo, ki je vredna moža na stališču, katero si ste pridobili s svojo inteligenco.

Moulinet, ki ni videl v tem odgovoru nikake zlobe, si je mislil pri tem, da mora biti markiza skrajno dobrodošna ženska in vsled tega je sklenil izkazati jí prav posebno spoštovanje. Videl je že prihod intimnosti s to odlično družino.

— Da, vidite, tak sem, — je vzliknil navdušeno, — in če vam moj značaj ugaja, gospa markiza, upam, da bom črpali obito zavave iz našega znanstva.

Baronica ki je komaj zadržavala smeh, se je hitro dvignila, po tegnili gospoda Derblay k nekemu oknu ter mu zaščepatala:

— Ta clovek je pa res strašilo.

Moulinet je zapazil, da vzbuja neke vrste senzacijo, a si ni mogel pojasnit, če v dobrem ali slabem smislu in vsled tega je neženiran kraljal naprej.

— Posestvo Varenne je imenitno. Gotovo poznate grad in veste, da je zgodovinski. Jaz stanujem v sobi, v kateri je prenočil nekoč, kot pravijo, cesar Karol V., gospa markiza, jaz spim v cesarski postelji.

S ponihnim izrazom prejšnjega trgovskega ministra pa je do stavil:

— Sveta nebesa, raditega pa nisem niti malo bolj ponosen!

Athenais se ni mogla več zadržati, kajti vedela je, da je njen načrt osvete resno ogrožen in z izpremenjenim izrazom ter jezum pogledom v očeh je rekla:

— Papa, prosi gospo markizo, naj ti pokaže slavno teraso, ki nudi, kot pravijo, krasen razgled!

Da prekine nadaljnjo besedičenje očeta, je odločno odkorakala proti vratom, vodečim na teraso.

Markiza se je dvignila in gospod Moulinet ji je sledil obenem z ostalimi gosti.

Claire je ostala skrajno slabe volje za trenutek zadaj, a komaj je hotela stopiti ven, ko je stala Athenais nasproti, ki se je spremno dočila od družbe ter se vrnila v salon. Pogleda mladih deklic sta se štečala. Claire je zrla presečeno in zamišljeno, Athenais pa resno in očividno vznešenjeno.

(Dalje prihodnjie.)

BOŽIČNI IZLET V DOMOVINO HITRA POT V JUGOSLAVIJO PO FRANCOSKI ČRTI

preko Havre
Sest dni preko Atlantika
Najkrajša pot do Ljubljane
s svetovnoznamenimi parniki na olje.

"PARIS" odplove iz New Yorka 5. DECEMBRA

Udeležite se tega izleta, ki bo pod poslovom nadzorstvom Mr. Geo. Shireya, posebnega zastopnika našega pitburškega urada, ki bo popolnoma na razpolago jugoslovanskim potnikom tekom vse vožnje ter bo skrbel, da bodo v vseh oziroma zadovoljni.

Parnik odplove naravnost v Havre in potniki se izkraja na pokritem ponolu, ne da bi se jim bilo treba presediti v pristanišču. Edino potniki francoske proge imajo to prednost.

Uljudna postrežba in domača hrana, pripravljena posebno za jugoslovanske potnike. Vsi potniki so v krasnih kabinih, ki so zelo ugodni in dobro opremljeni.

Za podrobnosti glede cene, povratnih dovoljenj itd., vprašajte našega zastopnika v svojem mestu, ali pišite naravnost nam v svojem maternem jeziku.

PRIŠTEDITE DENAR TER KUPITE LISTEK ZA TJA IN NAZAJ!

FRENCH LINE

19 State Street

New York, N. Y.

Žrtve ljubosumnosti.

Šele po tridesetih prečutih nočeh, po dolgem mesecu strašne bolesti se je odločil stopiti v tisto sobo. Hotel je znova prečitati vsa pisma iz časov, ko je bil še zaročen prelistati je hotel črno vezani zvezek, v katerem je Julietta na kratko beležila vse dogodke iz njenega zakonskega življenja.

Sedej je za zapuščeno pisalnico in je začel brskati po prečutku iz črne eboninove, kamor je spravljala ona po datumih razvrsčena, ljubezni polna pisma. — Zdaj so ležala tu pred njegovimi očmi. Pod pismi je bil črno vezani zvezek. V roki mu je postal košček belega žameta, ki je pokrival dno predalčka. Ali ni bilo tam še drugih pisem? Samo eno pismo, velik ovoj, rdeč pečat — težak — težak.

— Izročiti po moji smrti nerazčateno moji prijateljici Henrietti Deviseovo.

Ovoj je izdelal zmečkan na tla. Iz njega so padla na niz pisma, ljubavna pisma, pisana z moško roko. — Moja oboževana! — Tako se je pričenjalo prvo. Guillaume je nervozno obračal strani. Podpis se je glasil: "Tvoj Rafael". Guillaume je takoj razumel vse. Rafael Doumeval je postal neopaženo iz navadnega znanece domačega prijatelja in je prežal samo na priložnost, da jih mož odšel z doma, da bi se mogel nemotenno kratkočasiti z njegovo mlado ženo. Kratkočasil in zabaval se je — da! Guillaume je odšel iz sobe, vzel je klubok in palico. Avto ga je naglo pripeljal do klubka v Rue de Capucins.

Tam so že navdušeno igrali. — Rafael Doumeval je držal bank v bacaratu. Guillaume je vrgel na zeleno suknjo nekaj ceškinov. Še nekaj minut, in sprl se je z bankarjem. Planil je nanj in ga začel psovati. Težko so ju ločili in za drugi dan je bil napovedan dvoboj. Sekundanta sta se spoznali. Guillaume se je vrnil v svoj prazni dom, raztrgal vse fotografije pokojne žene in postavil njen sliko v najtemnejši kot. — Ko je bilo vse končano, je šel spati in prespel brez sanj do jutra. Bil je povsem mriven. Njo, ki je bila vsega kriva, je pokrivala zemljo njen spomin je bil pokopan. Zdaj je bilo treba kaznovati še zapljive.

— Mar vam Julietta ni povedala, da sem njenega dobra, močnečne prijateljice? Bala sem se, da ti kdo utegnil izrabiti pismo proti meni, če bi se našla — saj je lahko podkupiti slugo. A moj mož je zastavil vse sile, da prepreči razporočo. Sežgati teh pisem pa tudi ni mogoče.

Za dobro vdrgnjenje se ne more niti primerjati dobrim, starim Pain-Exceller-jem.

Pri prvem uporabljanju pridelava se poslužuje taga izbornega dopolnila pripromočka ter preprečita komplikacija.

35 in 70 centov po lekarnah. Pazite na tvojstveno znakom Sidro.

F. AD. RICHTER & CO.
Berry & South Sts.
Brooklyn, N. Y.

Dvoboj se je vrnil zgodaj zjutraj. Guillaume je naskočil proti vratu, kakor divja zver. Hotel je videti kri, kri! In Rafael Doumeval je padel. Guillaume ni čutil niti bolesti, niti srda. Njegova mriznja se je polegla, maščevalnost je bila sita, dolg porayan. Vrnili se je domov mirno.

Neka dama vas čaka že celo uro, — je dejal sluga. — Bila

nost mojega življenja, same ona, najboljša, uboga!

— Tajnost, pravite, Henrietta?

— Zares, saj lahko izve zdaj za to ves svet. Svobodna sem in sama lahko razpolagan s seboj. In ljubiva se tako nežno. Rafael Doumeval je v jaz. Namernavata se Tu-

ročiti, čim bo mogoče.

Vstala je v segla Guillaumu v roko. — Misila sem le, da bi mogla skupaj prečitati ta pismo — toda zato nisem jezna na vas — Guillaume, — in kaj mi je zdaj do teh pism, saj imam njega samega, ki ga ljubim nad vse. On še ne slutti, da je najina sreča tako blizu. Še nič ne ve o srečnem izidu. Poiščem ga, potem pa skušaj odpotujeva. Ah, oprostite mi. Guillaume, ne bi vam smela, baš vam ne bi smela o tem toliko priovedovati!

Odšla je. Guillaume je spremljal z očmi. Ni se mogel ganiti, niti besedice ni mogel spraviti iz sebe. In v grozopolni jasni zavesti je videl, kako je stopila vse hrepenje po življenju in sreči v Donovalovo sobo, kjer jo je molče sprejel mrtvi ljubček. Guillaume je čutil, kako mu stiska možgane, sreči v glavo groza, kako se mu ježijo na glavi lasje.

Divje je zakričal: — Rdeča! Rdeča! Ta pečat! Kri! — vedno samo rdeča!

VELIKA TATVINA

Te dni opoldne, torej pri belemu dnevu, je bil na Prikopih v Pragi izvršen drzen vlot, ki je vzbudil v mestu veliko pozornost. Vlotljivo je bilo v trgovino zlatarja Edvarda Riemera. Vlotljivo je popolnoma oplenil izložbeno okno v katerem so se nahajali najlepši in najdragoceniji predmeti. — O vlotu poročajo praski listi zelo obširno. Podrobnosti so sledče:

Praški veletrgovci z zlatnino so sklenili, da imajo trgovine dnevnno zaprite od 1. do 3. ure. Tako je ob 1. zlatar Riemer zaprl kot običajno svoj lokal ter poprej že enkrat preizkusil vse zapalne in ključavnice. Nekako okoli tričetrt na tretjo uro je bil Riemer pozvan k telefonu in neki znanec ga je vprašal, če je koga svojih ljudij poslal v trgovino. Riemer je to zanikal in takoj odhitel v svoj lokal. Našel je sicer žaluzijo v redu, tudi notranja vrata so bila zakenjena. Ko jih je odklenil, so se dala le s težavo odpreti in v trgovini se je prevrnila lestev, nagnjena na vrata. Riemer je v svoje presenečenje takoj ugotovil da je bilo vlotljivo. Storitev je žaluzije odprla s ponarejenim ključem, jih za seboj zaprl ter se po pel nad okno notranjih vrat, ki je bilo radi ventilacije odprt. Nato je popolnoma izpraznil izložbeno okno, pri čemer je postopal z nagnadno flegmom. Mirno je postal vse vrednostne predmete iz etjujev ter odstavil cene, ki bi ga lahko izdale. Pri odhodu se je vlotljivo poslužil lestve, ki je stata v trgovini in zlezel po njej skozi okno nad notranjimi vrat. Nato je vmesni prostor obeh vrat. Nato je dvignil žaluzijo in zlezel na prosto, jo potegnil navzdol in odšel, ne da bi jo zaklenil. Ukradene dragoceneosti je odnesel v ročni torbie. Ko se je vrnil, je nezna neči že izginil. — Kmalu potem je došel na tiste mesta policijska komisija, ki je takoj ukrenula vse potrebne korake. Vlotljivo je padel v roke bogat, zelo bogat plen v vrednosti enega milijona češkoslovanskih krov. Odnesel je v lotrino in seberino, bogato z brijantno okrašenimi zapestnicami, brijantne pastane, bisere, ure, ustnike, zlate svinčnike in načrtna peresa, broši, roze itd. Dosedaj še ni sledil o njem.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDA, DEZAVAR.

Kretanje parnikov - Shipping News

- decembra: Muenchen